

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม ได้ดำเนินการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยนำระบบประกันคุณภาพ รวมทั้งการนำแนวคิดในการทำระบบประกันคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการนำระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการพัฒนามหาวิทยาลัยในอนาคต และเชื่อมโยงกับมาตรฐานตัวชี้วัดการประกันคุณภาพภายในของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมาตรฐานตัวชี้วัดการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ภายนอก(สมศ.) และในปี 2552 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดให้เป็นปีแห่งคุณภาพการอุดมศึกษาไทย “บัณฑิตมีคุณภาพ พัฒนาชาติยั่งยืน” โดยมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF : HEd) พ.ศ.2552 ขึ้นเพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและ สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่ เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาจะพัฒนาไป ตามนโยบายด้านต่าง ๆ ได้จำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการ ความพึงพอใจของผู้ศึกษาหรือผู้ใช้ หลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงด้วย

นโยบายด้านการบริหารอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นหัวใจของ การปฏิรูปการศึกษาโดยให้มีความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ สอดคล้อง กับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีทั้งหมด 9 หมวด 1 บทเฉพาะกาล หมวดที่ ระบุเรื่องหลักสูตรการศึกษา คือหมวดที่ 4 ในมาตรา 28 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา หลักสูตร ของการศึกษา และสาระสำคัญของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความ สมดุล ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะหลักสูตรอุดมศึกษาที่มุ่งหมายพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาสังคม จนทำให้ผู้สำเร็จ ระดับอุดมศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ความสามารถในวิชาชีพขั้นสูงในการพัฒนาประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ .พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 ระบุให้ มีการปฏิรูปการศึกษาในหมวดที่ 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจึงทำให้มีความ จำเป็นอย่างยิ่งยวดในการยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูป การศึกษาของชาติ มาตราที่ 52 ได้มีการกำหนดให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยสถาบันผลิตครู องค์กรวิชาชีพครู สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา

จึงร่วมมือกันพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครู และกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพ และต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา โดยแบ่งเป็นวิชาการ 4 ปี ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1 ปีการศึกษา ซึ่งหลักสูตรครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ 5 ปีของประเทศไทย เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยหลักสูตร 5 ปี ตามโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี เป็น โครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่

นับแต่นั้นมาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (5 ปี) จึงเริ่มดำเนินการโครงการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา ทั้งในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และคณะอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความรู้ ความเข้าใจและมีคุณธรรมในวิชาชีพครู เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และผลิตครูให้ตรงกับความต้องการในการใช้ครู (วินิจ เทือกทองและคณะ, 2552: 86)

ครูพันธุ์ใหม่ หรือ ปัจจุบันเรียกกันว่า ครูมืออาชีพ ซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะเฉพาะ คือ มีความเข้าใจในเรื่องของแนวคิดหลักแห่งวิชาชีพครู มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเครื่องมือที่จะใช้สำหรับการแสวงหาความรู้ การสอบถาม มีความเข้าใจในโครงสร้างของสาขาวิชาที่ตนเป็นผู้สอน และสามารถสร้างสรรค์ประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้เนื้อหาวิชาเหล่านั้นเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน มีความเข้าใจในเรื่องของการเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก รู้จักสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา สังคมและพัฒนาการส่วนบุคคล มีความเข้าใจถึงความแตกต่างในการเรียนรู้ของเด็กและสามารถสร้างสรรค้โอกาสในการจัดการเรียนการสอนที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนที่หลากหลายได้ มีความเข้าใจและรู้จักใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายในการสอนเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล สามารถแก้ไขปัญหาและมีทักษะในเชิงปฏิบัติ สามารถใช้ความเข้าใจในตัวเด็กแต่ละบุคคล (เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม; ภารดี อนันต์นาวิ; และคุณวุฒิ คนฉลาด, 2553: ก-ค)

นอกจากนี้ครูมืออาชีพยังต้องมีเทคนิคในการใช้ทั้งแรงจูงใจและพฤติกรรมของกลุ่มมาสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจในตัวของผู้เรียน รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดผลสามารถใช้โอกาंपกิริยาท่าที รวมทั้งเทคนิควิธีการสื่อความหมายที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กรู้จักถาม รู้จักแสวงหาความรู้ ตลอดทั้งรู้จักสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ รู้จักวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาความต้องการของชุมชนและเป้าหมายของหลักสูตร มีความเข้าใจและใช้ยุทธวิธีการประเมินผลในรูปแบบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อประเมินสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคมและร่างกายอย่างต่อเนื่อง ต้องเป็นนักปฏิบัติการณ์ที่มีความถึ่ถ้วนน รู้จักที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและบุคคลอื่นอย่างต่อเนื่อง (นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ ในชุมชนการเรียนรู้) พร้อมทั้งหาโอกาสที่จะสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตนให้เกิดขึ้น ต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และหน่วยงานต่างๆ ในชุมชนขนาดใหญ่ (ชุมชนที่มีเครือข่ายมาก) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเด็ก (เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม; ภารดี อนันต์นาวิ; และคุณวุฒิ คนฉลาด, 2553: ค-ฉ)

ดังนั้น จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องทำการประเมินหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาและเพื่อเป็นการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสาขาวิชาให้สามารถผลิตบัณฑิตครุมีอาชีพทางการศึกษาปฐมวัย ได้อย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานและเป็นไปตามกรอบของ TQF ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และถือเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอนให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) ด้วยตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องทำการประเมินหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาและเพื่อเป็นการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสาขาวิชาให้สามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานและเป็นไปตามกรอบของ TQF ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และถือเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอนให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2557 เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพต่อไป และเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตครูปฐมวัยที่ดี ครูปฐมวัยที่เก่ง ครูปฐมวัยที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูปฐมวัยมืออาชีพ เพื่อพร้อมจะเป็นครูวิชาชีพที่ดีต่อไปในอนาคต

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการตอบสนองยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องที่ศึกษา ทักษะการทำงาน และการดำเนินชีวิตเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญในการดำรงชีวิต และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาด้วยการพัฒนาหลักสูตร และปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ที่เชื่อมโยงกับภูมิสังคม การวิจัยครั้งนี้มีความ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาสังคม กลุ่มกลยุทธ์การวิจัยที่ 1 การปฏิรูปการศึกษา แผนงานวิจัย 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ รวมทั้งความสามารถในการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ตามความต้องการของตลาดผู้ใช้ครู และเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงงานการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย (5 ปี) โดยคาดหวังผลที่ได้จากการวิจัยจะสร้างความพึงพอใจในหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอน ตลอดจนสื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์พร้อมจะเป็นครูวิชาชีพปฐมวัยต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4-5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 108 คนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552-2556 จำนวน 241 คน รวมเป็น 349 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน โดยใช้ชั้นรุ่นเป็นชั้นภูมิ และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบใช้สัดส่วนตามจำนวนประชากร โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณของเกร็ชชีและมอร์แกน (Krejcie R.V & Morgan D.W.: 1970) แบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่

- 1) บัณฑิตที่ใช้ หลักสูตร พุทธศักราช 2547 จำนวน 118 คน
- 2) บัณฑิตที่ใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2552 จำนวน 54 คน
- 3) นักศึกษารหัส 53 ที่ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2552 จำนวน 58 คน
- 4) นักศึกษารหัส 54 ที่ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2552 จำนวน 50 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) 9 ด้าน ได้แก่ด้านรายวิชา หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ทรัพยากร การจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์และการนิเทศก์ การจัดกิจกรรมและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย ในด้านต่างๆ ที่ครอบคลุมการประเมินองค์ประกอบหลักสูตร ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) แบ่งออกเป็น 15 ด้าน ดังนี้

1) ด้านข้อมูลทั่วไป	องค์ประกอบด้านผลผลิต
2) ด้านรายวิชา	องค์ประกอบด้านบริบท
3) ด้านการบริหารหลักสูตร	องค์ประกอบด้านบริบท
4) ด้านโครงสร้างหลักสูตร	องค์ประกอบด้านบริบท
5) ด้านอาจารย์ผู้สอน	องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า
6) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า
7) ด้านทรัพยากร	องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า
8) ด้านการจัดการเรียนรู้	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
9) ด้านความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
10) ด้านพฤติกรรมการสอน	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
11) ด้าน พฤติกรรมการเรียน	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
12) ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
13) ด้านกิจกรรมในหลักสูตร	องค์ประกอบด้านกระบวนการ
14) ด้านผลการใช้หลักสูตร	องค์ประกอบด้านผลผลิต
15) ด้านความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร	องค์ประกอบด้านผลผลิต

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตศึกษาศาสตร์ 15 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านรายวิชา
- 2) ด้านการบริหารหลักสูตร
- 3) ด้านโครงสร้างหลักสูตร
- 4) ด้านอาจารย์ผู้สอน
- 5) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา
- 6) ด้านทรัพยากร
- 7) ด้านการจัดการเรียนรู้
- 8) ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
- 9) พฤติกรรมการสอน
- 10) ด้านพฤติกรรมการเรียน
- 11) ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 12) ด้านกิจกรรมในหลักสูตร
- 13) ด้านผลการใช้หลักสูตร
- 14) ด้านความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร
- 15) ด้านความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

- 1) บัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547
- 2) บัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552
- 3) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552

1.4.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น เป็นผลรวมความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่างๆ หรือเป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ และอาจเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดี สำเร็จจนเกิดความภาคภูมิใจ และได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่หวังไว้

2) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) หมายถึง หลักสูตรผลิตครู ในระดับปริญญาตรีที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการได้รับการอนุมัติและผ่านการรับรองหลักสูตรจากคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย และทางสถานศึกษาได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ปรัชญา หมายถึง แนวคิด หรือความเชื่อของหลักสูตรที่ปรากฏในรูปปรัชญาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.2 จุดมุ่งหมายหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.3 โครงสร้างหลักสูตร หมายถึง การกำหนดหมวดวิชาและจำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชา ประกอบด้วย

2.3.1 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีคุณธรรม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตน อยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี โดยผสมผสาน เนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

2.3.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยประกอบไปด้วย

2.3.2.1 หมวดวิชาชีพครู หมายถึง วิชาที่มุ่งสร้างคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี คือ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานครู และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

2.3.2.2 หมวดประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ทั้งหมด ทั้งด้านการศึกษาผู้เรียน การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ มาใช้ในการฝึกปฏิบัติการในสถานศึกษา

2.3.2.3 หมวดวิชาชีพรุเฉพาะสาขาวิชา หมายถึง วิชาเฉพาะทางที่มุ่งสร้างคุณลักษณะครุเฉพาะสาขาวิชาของความเป็นครูที่ดี มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานทางการศึกษา ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรุเฉพาะสาขาวิชา

2.3.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจโดยเสรี

2.4 รายชื่อวิชา หมายถึง รายชื่อวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.5 ลักษณะวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร

3) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาการศึกษา (5 ปี) แขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรผลิตครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในระดับปริญญาตรีที่ประกอบด้วย 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 และ 2) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552

5) ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้กำหนดไว้ 2 หลักสูตร เนื่องจากเป็นหลักสูตรบูรณาการเช่นเดียวกัน คือ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 และ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ของหลักสูตรที่ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิต 15 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านรายวิชา 2) ด้านการบริหารหลักสูตร 3) ด้านโครงสร้างหลักสูตร 4) ด้านอาจารย์ผู้สอน 5) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา 6) ด้านทรัพยากร 7) ด้าน การจัดการเรียนรู้ 8) ด้านความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน 9) ด้านพฤติกรรมการสอน 10) ด้านพฤติกรรมการเรียน 11) ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ12) ด้านกิจกรรมในหลักสูตร 13) ด้าน ผลการใช้หลักสูตร 14) ด้านความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร และ 15) ด้านความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้แบ่งการสอบถามเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ

ตอนที่ 4 ความต้องการของนักศึกษาและบัณฑิตในการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้วิธีการประเมินระดับความพึงพอใจ 5 ค่าระดับคะแนน โดยแบ่งคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด	5 คะแนน
ความพึงพอใจมาก	4 คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	3 คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	2 คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1 คะแนน

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือดำเนินการของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) แขนงวิชาการศึกษาปฐมวัย ในตอนที่ 4 ใช้วิธีการประเมินระดับการปฏิบัติหรือดำเนินการ 5 ค่าระดับคะแนน โดยแบ่งคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

การปฏิบัติหรือดำเนินการมากที่สุด	5 คะแนน
การปฏิบัติหรือดำเนินการมาก	4 คะแนน
การปฏิบัติหรือดำเนินการปานกลาง	3 คะแนน
การปฏิบัติหรือดำเนินการน้อย	2 คะแนน
การปฏิบัติหรือดำเนินการน้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์การวัดความพึงพอใจ และการปฏิบัติหรือดำเนินการของนักศึกษาและบัณฑิตนั้น ได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการมากที่สุด

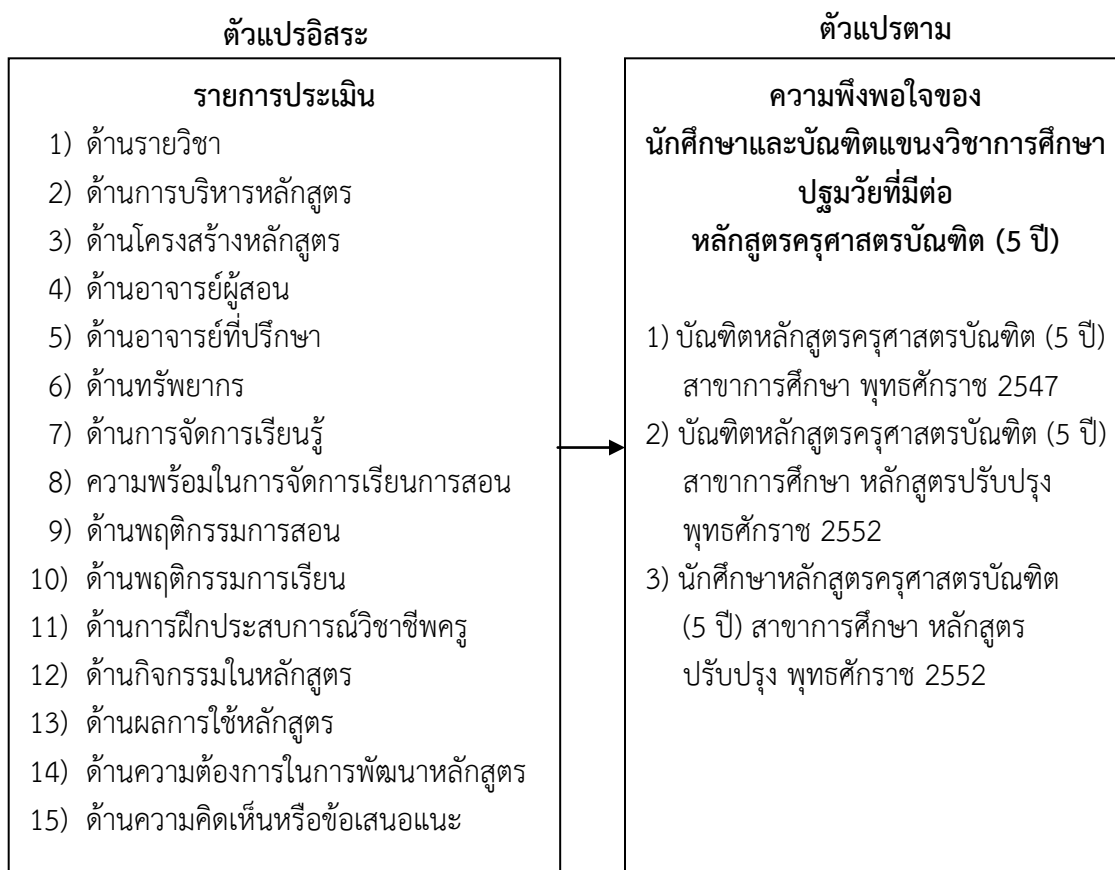
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการมาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการน้อย

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการน้อยที่สุด

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 สมมุติฐานของการวิจัย

- 1) ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรแตกต่างกัน
- 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ แตกต่างกัน
- 3) ความพึงพอใจในความต้องการของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน

